

-Θαυμάσιες Μεταφορές

Γένεια

Δημ. Ερχα
 Σιδηροδρομικός
 Λιμενικός
 Οδ. Αιγίου
 Αρμολογικός
 Φορολογικός
 Παιφός
 Ατρεσός
 Ε. Συναία
 Κυριακοστάσι

COOP
 φορολογία
 χειρωνακία
 μεταφορά

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Τὸ ζήτημα τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ λιμενικῶν ἔργων ἐν τῇ νήσῳ ἐτέθη πάλιν ἐπὶ τοῦ τάπητος ἐπὶ βάσεων θετικωτέρων μὲν ἀλλὰ στενωτέρων ἢ πρότερον καὶ ὑπὸ ὁρους, εἰς ὑπαγορεύει τὸ δίκαιον τοῦ Ισχυροτέρου. Ὑπὸ τῶν ὁρίων ἡμεῖς ὅτι θὰ ἐπαληθεύῃ τὸ ἀρχαῖον λόγιον, "ἀρχὴ ἡμισυπαντός", καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος ἐν Ἀρμολογίᾳ θὰ παρεμποδίσωσι παραπλήσια ἔργα καὶ εἰς ἄλλα ἐπίκαιρα σημεῖα τῶν Ἰσπριακῶν ἀκτῶν.

Περὶ τῶν ἔργων τούτων θεωροῦμεν καθήκον ἡμῶν νὰ ἐκφράσωμεν τὴν ὁλὴν προσωπικὴν ἡμῶν γνώμην ἀπηλλαγμένην πάσης τοπικῆς προκαταλήψεως καὶ ἐξετάζοντες τὸ δίκαιον καὶ τὸ συμφέρον ἀπάσης τῆς νήσου ἵνα πρὸς ταῦτα διατεθῇ εὖνους ἡ κοινὴ γνώμη καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἡ προσοχή.

Καθὼν πάσης Κυβερνήσεως εἶναι ἡ δικαία κατανομή τῶν φορολογικῶν καὶ ἄλλων ὑποχρεώσεων καὶ τῶν ἀντιστοιχούντων εἰς ταύτας δικαιωμάτων μεταξὺ πάντων τῶν δηγκῶν. Πᾶσα ὥθλησις πρὸς ἐλκὴν καὶ ἡθικὴν πρόοδον καὶ εὐημερίαν πρέπει νὰ γίνηται καθ' ἅπαντα τὰ σημεῖα τῆς λαϊκῆς μάζης ἵνα μὴ συμβαίνῃ διασπασοὶς καὶ ἀποσύνθεσις ἕνεκα μεροῦς καὶ μεροληπτικῆς ἐνεργείας. Ἡ ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002

ΕΦΗΜ: Εὐαγόρας.....ΗΜΕΡ. 17.11.1900

διαφόρων τμημάτων χώρας τι-
νός ἢ ἐπικρατείας εἶνε εὐεργε-
τική διὰν ἐξ ὅπ' ἀμοιβῆς ἐξυπηρε-
τῶνται καὶ προάγονται τὰ συμ-
φέροντα τῶν διαφόρων τμημάτων
δ' ἀμοιβαίων θυσιών καὶ παραχω-
ρήσεων.

Αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ, ὡς καὶ ἄλλα
πολλὰ, παρωράθησαν καὶ παρηγ-
χυνίσθησαν ἐν τῇ ἐκνοκρατουμένῃ.
ταύτῃ νήσῳ καὶ ἀπὸ τινων ἤδη
ἐτῶν παρατηρεῖται διαρκὲς καὶ ἐ-
πίμονος τάσις πρὸς προαγωγὴν ὡ-
ρισμένων τμημάτων τῆς νήσου
ἐπὶ θυσίᾳ τοῦ μεγίστου μέρους αὐ-
τῆς.

Ὁ Ἀκριδικὸς φόρος ἀπιθάρρυνεν
ἅπαντας τοὺς νησιώτας, τ' ἀπὸ
ιούτου δὲ ἀγαθὰ ἀπολαμβάνει
οὐδεὶς ἀποκλειστικῶς μόνῃ ἢ Μεί-
σαρέᾳ, ἥς καὶ τὰ σπαρτὰ προστα-
τεύονται διὰ τῆς καταδιώξεως τῆς
ἀκριδος καὶ τῆς χρηματικῆς διὰ
ταύτην ἀμοιβῆς λαμβάνουσιν οἱ
οἱ κάτοικοι ταύτης. Τοῦ Ἀκριδικῆς
Ταμείου ἀνήκει εἰς ἅπασαν τὴν
νήσον, ἀλλ' αἱ πρόσοδοι τοῦτου
ἐπαθον γενναίαν ἀφαιμαξίν διὰ
τὴν κατασκευὴν οὐμαντικῶν ἀρ-
θροῦσιν ἔργων ἐν Μεισαρέᾳ. Οὐ-
δένα λαμβάνει ὁ λόγος τῆς κυδερ-
νητικῆς ταύτης μεροληψίας, διὰ τῆς
Κυδέρνησις ὑπερ ἀξήρως τῶν
γεν. προσόδων αὐτῆς μεριμνῶσα
μόνον κατὰ τὸν ἀσφαλέστερον καὶ
ταχύτερον τρόπον. ἔστρεψε τὴν
προσοχὴν αὐτῆς εἰς τὴν ποταμό-
χυτον ἐριθώλακα Μεισαρέαν, παρ-
τηγώνισε δὲ τὰ λοιπὰ τμήματα
καὶ διὰ τῆς μονομεροῦς ἐνεργείας
αὐτῆς ἀπειλεῖ νὰ φέρῃ εἰς ὄλεθρον
πόλιν ἀπ' αἰώνων ζῶσαν καὶ ἀκ-
μάζουσιν.

Ἐνιοῦτοις δὲ καὶ οἱ αὐτοὶ πρόσωποι αὐτοῦ οὐ μόνον ἀγογγύ-
σιώς ἀλλὰ καὶ εὐαρέστως προσέ-
φεραν τὰς ζητηθείσας θυσίας ὑπὲρ
τῆς εὐνοουμένης χώρας. ὑπὸ τῆς
τῆς φύσεως καὶ τῆς Κυβερνήσεως,
διότι τὴν εὐήμεριαν καὶ πρόδοον
παντός τμήματος τῆς νήσου γῆς
βοδύνως χαιρετίζουσιν ἅπαντες αὐ-
τῆς οἱ κάτοικοι. Ἡ ἀλληλεγγύη, ὅ-
μως μετὰ πάντων τῶν ἰνδιω-
τῶν καὶ οἱ ἀδελφικοὶ δεσμοὶ ἐντι-
νόμενοι καὶ ἐκδιαιρέμενοι παρὰ τῆς
κυβερνήσεως δύνανται νὰ διασπα-
σθῶσιν ἐπὶ μεγίστη βλάβῃ τοῦ δ-
μογενοῦς καὶ ὁμαίμονος λαοῦ.

διὰ τὸ νέον σχέδιον τῶν σι-
δηροδρομικῶν καὶ λιμενικῶν ἔργων
ἡ κυβερνήσις ἀπαιτεῖ νέας θυσίας
παρὰ τοῦ παγκυπρίου Ἀκριδοῦ
Ταμεῖου ἵνα κατασκευάσῃ σιδηρο-
δρομικὴν γραμμὴν διατρέχουσαν
τὴν Μεσαρείαν ἀπὸ Λευκωσίας εἰς
Ἀρμόχωστον καὶ λιμένα ἐν τῇ πό-
λει ταύτῃ. Ἐκτὸς προτίμησιν μάλιστα
οὐκ ἀρκεῖ νὰ κατασκευάσῃ ἀ-
ναλώμασι τοῦ ταμεῖου τούτου καὶ
ἄλλων πόρων πρῶτον τὸν λιμένα,
ἀπὸ τῶν προσόδων τοῦ ὁποιου
οὐδὲν θὰ ὑπερβῇ τὸ ταμεῖον τοῦ-
το, ἵνα ἐν τῷ μέλλοντι τοῦλάχισ-
τον διὰ τῶν περισσευμάτων αὐ-
τοῦ ἐκτελεσθῶσι κοινωφελῆ ἔργα
καὶ εἰς ἄλλα τῆς νήσου τμήματα.
Τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδηροδρόμου
ἀνορθώσῃ εἰς ἀπώτερον χρόνον,
τοῦθ' ἵππερ ἡμεῖς τοῦλάχιστον προ-
σωπικῶς δὲν θεωροῦμεν καὶ μέγα
κακόν, εἰμὴ σιμαντικὸν μέρος τῶν
προσόδων τοῦ Ἀκριδοῦ ταμεῖου
καθίστατο ὑπέγγυσον δι' ἔργον ἐπὶ
ἀόριστον ἀναβαλλόμενον καὶ διπερ

ἐκτελούμενον δὲν ὑπισχνείται με-
μάλην καὶ γενικὴν ὑπὲρ τοῦ τόπου
ὠφέλειαν. Καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν
καὶ νῦν ἐπαναλαμβάνομεν δι' οἰέρ-
γομεν εἰς τὴν κατασκευὴν οἰδηρο-
δρόμου ἐφόδον ἢ κυβέρνησις ἐπιμέ-
νει εἰς τοῦτο καὶ ἀρνείται νὰ κα-
τασκευάσῃ ἄλλα ἔργα γενικωτέρου
καὶ ἀσφελιστέρου συμφέροντος.

Δὲν λαμβάνει τὴν πεπολιτισμέ-
νην κυβέρνησιν ἑμῶν δι' ἡδαιμό-
νησαν πρωϊμώτερον καὶ ἐξοπολι-
τισθησαν αἱ νῆσοι καὶ αἱ πυραθα-
λάσσιοι· χωραὶ ἔσται ἐγένοντο ὑπό-
τε τῆς φύσεως καὶ τῆς τέχνης εὖ-
λίμενοι καὶ εὐπρόσιτοι εἰς τοὺς τολ-
μηροὺς ποντοπόρους. Διὰ νῆσαν
ἰδίᾳ ὡς τὴν Κύπρον, ἣς αἱ ἀχταὶ
εἶνε ἀλλίμενοι καὶ ἀναπεπταμέναι
εἰς πάντας τοὺς ἀνέμους ὑπάρχει
κατεπειγουσα ἀνάγκη ἔργων λιμε-
νικῶν εἰς σημεία ἐπικαιρὰ ἵνα γέ-
νηται ἡ νῆσος προσιτὴ πανταχό-
θεν ἀπὸ θαλάσσης καὶ οὕτως αἱ
μικραὶ ἄλλως ἀποστάσεις ἐν τῇ
νῆσῳ καταστῶσιν ἐλάσσονες καὶ ἡ
μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ συχνοὶ ἐπικοινωνία
καὶ τῶν μερῶν τῆς νήσου πρὸς
ἄλληλα θὰ γένηται συχνοτέρα καὶ
μᾶλλον εὐχερής.

Ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ἐκλεξώμεν
μεταξὺ οἰδηροδρομικῶν καὶ λιμε-
νικῶν ἔργων, ἡ ἐπιπροτιμώμεν τὰ
λιμενικὰ ἐν εὐρυτάτῃ ὡς οἶόν τε
ἐκτάσει μετὰ τῆς ἐκ παραλλήλου
κατασκευῆς ἀμφοτέρων ἐκ τῶν δια-
φόρων κέντρων πρὸς τὰς θαλάσσι-
ας διεξόδους. Οὕτω μόνον καὶ ἡ
ἀκτοπλοία θὰ καθίστατο ἐπωφελής

καὶ ἡ προτέγγις τοιοπόριον καὶ
ἀτμοπλοίων ἔτιωθεν προερχομένων
ὅτ' διηυκόλυνε τὴν μετὰ τοῦ ἔξω-
τερικοῦ ἐπικοινωνίαν. Αἱ βόρειαί
καὶ βορειοδυτικαὶ ἀκταὶ τῆς Κύ-
πρου ἀπρόσιτοι εἶναι ἀπὸ θαλάσ-
σης καὶ ἐκτεθειμέναι εἰς τὰς σφο-
δρὰς ριπὰς τοῦ ὁρμητικῆς ἀπὸ τοῦ
Ταύρου χρημνιζόμενου βόρρα κα-
τέστησαν τὸ πρόσθετον τῶν πλοίων
καὶ τῶν ἀνδραλῶν, καὶ τὰ προῖόν-
τα τοῦ τμήματος τούτου τῆς νή-
σου πάνυ δυσχερῶς καὶ ἀντι ναύ-
λων ἀδρῶν ἀποστέλλονται εἰς τὴν
ξένην. Ἀλλὰ καὶ αἱ μεσημβριναὶ
καὶ νοτιοδυτικαὶ ἀκταί, ὅπου κείν-
ται τὰ σημαντικώτερα ἐμπορικὰ
κέντρα παραμένουσιν ἀλλήματα καὶ
πολλάκις ἐν χειμῶνι οὐδὲ μεγά-
λης δυνάμεως καὶ γιγνητικότητος
ἀιμόπλοια θινανταὶ νὰ προσορμι-
σθῶσιν ἀσφαλῶς, εἰς μεγάλους δὲ
ἐκτιθενται κινδύνους ἐν πάσῃ μὲν
ὥρᾳ ἰδίᾳ δὲ ἐν χειμῶνι τὰ τοιαῦτα
ῥόρα, ὅσα ἤθελον προσορμισθῇ εἰς
τοὺς ὑπάρχοντας ὅρμους.

Ἀσφαλῆς λιμὴν ἐν Ἀμμοχώ-
στῃ ὅ' ἀπετέλει σημαντικὸν κέν-
τρον ἐμπορικὸν καὶ θαλασσίαν δι-
έξοδον τοῦ μεγίστου μέρους τῆς
Μεσαρῆας καὶ ἀπάρτης τῆς Καρ-
πάσιας. ὅτ' ἡδύνατο δ' ἐπαρκῶς
εὐρυνόμενος νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς
σταθμὸς ναυτικός τοῦ Ἀγγλικοῦ
στούλου ἐν τῇ ἀνατολικῇ ἐξαχτιᾷ
τῆς Μεσογείου πρὸς ἐξυπηρέτησιν
τῆς αὐτοκρατορικῆς πολιτικῆς τῆς
Β. Βρετανίας, ἥ δὲ Ἀμμόχω-
στis ν' ἀνασκηθῇ ἐκ τῶν ἐρειπι-
ων καὶ τὰ Βαρώσια νὰ προαχθῶ-
σιν εἰς πόλιν εὐδαίμονα καὶ ἀν-
μαίαν.

Ἀπὸ τῶν σκοτεινῶν ἔτι ἡριω-
 κῶν χρόνων καὶ πέραν. τούτων
 μέχρι σήμερον ἡ ιστορία διδάσκει
 διὰ τὸ πάλαι Κίτιον νῦν δὲ Λάρ-
 νος ἀποτελεῖ σημαντικώτατον καὶ
 ἐπικαιρότατον ἐμπορικὸν κέντρον
 ἐν τῇ νήσῳ, ἀσθεῖ δὲ πρὸς τὴν
 μακροτάτην καὶ ἐνδοξὴν Ιστορίαν
 καὶ συμπεριφέρεται ἀτόργως πρὸς
 τὴν πόλιν ταύτην ἢ Κυβέρνησις
 μνηστικῶς κατασκευάζουσα λιμένα
 ἐπὶ γειτονικῆς ἀκτῆς καὶ ἀποκλεί-
 ουσα ταύτην καὶ τῆς σιδηροδρομι-
 κῆς γραμμῆς, μὴ ἀναλογισμένη
 διὰ ἐκμηδενίζει οὕτω μεγάλην δι-
 στικὴν περιουσίαν καὶ καταδικάζει
 εἰς ὄλεθρον σημαντικώτατον κέν-
 τρον ἐμπορικὸν καὶ γεωγραφικῶς
 λίαν ἐπίκαιρον. Πρὸ παντὸς σιδη-
 ροδρομικοῦ ἔργου ἢ ἐκτελέσεως λι-
 μενικῶν ἔργων ἐν τῷ θρῆνι τῆς
 Λάρνακος ἐξασφαλιζόντων ἐν πᾶ-
 σιν τοῦ ἔτους ὥρᾳ τὴν προσέγγισιν
 καὶ Ιστορῶρων καὶ ἀεμπλοίων οὐ
 μόνον θὰ διετήρει ἀλλὰ καὶ θὰ
 προῆγε σημαντικῶς τὴν ἐμπορικὴν
 αἵαντα καὶ τὴν ἐκπολιτιστικὴν ὁρᾶ-
 σιν τῆς πόλεως ταύτης ὅς ἀποτελεῖ
 ὅτι τὸ ἐπίγειον τοῦ νοτιονατολικοῦ
 τμήματος τῆς Μεσογείας ἀπὸ Πρα-
 σιέλου καὶ ἐντεῦθεν, τῆς πρωτευ-
 ούσης τῆς νήσου καὶ τοῦ πλείστου
 μέρους τῆς Ἐπαρχίας Λευκωσίας.
 Ἡ Λεμεσὸς ἀντιπαθιστὴ τὴν
 ἀρχαίαν Ἀμαθοῦντα καὶ τὰ μεγα-
 λοπρεπῆ λείψανα τῶν ἐν τῇ ἀρχαι-
 ότητι λιμενικῶν ταύτης ἔργων δι-
 δάσκουσιν ἐπαρκῶς τὴν ἀγγλικὴν
 κυβέρνησιν τί ὀφείλει νὰ πράξῃ καὶ
 κατὰ τὰς ἀνάγκας ἐκείνας. Ἀσήμερον.

τοι νομιζομεν δαπάναι θ' διαι-
θεντο πρὸς καθαρισμὸν καὶ ἐκθά-
θουσιν τοῦ λιμένος τῆς Πάφου καὶ
κατασκευὴν μικροῦ κυματοθραύστου
ἀναχύπτοντος τὴν ἑρμὴν τῶν κυ-
μάτων τῆς μεσογείου κατὰ τὸ σιό-
μιον τούτου, ἵνα εἰσπλέωσιν εἰς
οὗτὸν πλοῖα καὶ διμόπλοια μέσης
χωρητικότητος.

Ἐπὶ τῶν βορείων ἀκτῶν ἡ
Κυρήνεια καὶ τὸ Καραθροστάσιον
δύνανται διὰ λιμενικῶν ἀναλόγων
πρὸς τὴν γεωγραφικὴν καὶ ἔμπο-
ρικὴν ἀξίαν αὐτῶν νὰ κατὰστωσιν
εὐεργετικώταται εἰς τὰ παρακείμε-
να τῆς νήσου τμήματα καὶ νὰ ἐν-
θαρρύνωσι τοὺς κατοίκους εἰς συν-
τονωτέραν ἐπίδοσιν τῶν ποικίλων
καὶ ἐπιχειρῶν προΐοντων ὅσα πα-
ράγονται ἐν αὐτοῖς.

Ὁ δὲν ἀπιτρέπουσι τὰ ὄρια ἐνὸς
ἄλλου ἵνα διεξέλθωμεν λεπτομε-
ρῶς πάντα τὰ πρόδηλα ἄλλως καὶ
πειστικώτατα ἐπιχειρήματα δὲ πρὸς τῆς
γνώμης ἡμῶν ταύτης, ἥτις συνήδει
καὶ πρὸς τὸ δίκαιον καὶ πρὸς τὸ
συμμέρον ἀπέναντι τῶν κατοίκων
τῆς νήσου. Ἡ σιδηροδρομικὴ συγ-
κοινωνία θὰ καταστῇ ἀναγκαία
διὰ καὶ ἡ παραγωγὴ τῆς νήσου
καὶ ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς ἀξιώσῃσι
τοσοῦτον ὥστε νὰ μὴ ἐπαρκῶσιν
αἱ ἀμοξίτοι καὶ τὰ ἐπιθαλάσσια
κέντρα εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν ἐ-
πιβατῶν καὶ τῶν προϊόντων καὶ
εἰς τὴν ἄλλην ἔμπορικὴν κίνησιν.
Ἀλλὰ τοῦ τρισμάκαρος τούτου καὶ
ροῦ ἀπέχοντες πολὺ καὶ ὀφείλομεν
νὰ ἐπιδιώκωμεν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν
μᾶλλον κοινωφελῶν καὶ κατεπει-
γόντων ἔργων παρασκευάζοντες αἰ-
σιώτερον μέλλον.